նիա առաջուց կը սարակուսին որ սպառազինմանց նուազումը (գլխաւոր նպատակը Զարին առաջարկին) կարենայ ընդունուիլ արդի պայմաններուն մէջ. բայց միջազգային խնդիրները՝ փոխանակ պատերազմի՝ իրաւարարութեամբ լուծելու գաղափարը, որ դեսպանախորհուրդին օրակարգին վերջին հարցն է, կը կարծուի թէ կարկառոր քայլ մը պիտի առնէ դէպ ի իրականացում։ Ամերիկա արդէն պատրաստած է ծրագիր մը միջազգային իրաւարարութեան. ուրիշ ազգեր ալ պատրաստելու վրայ են։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ—։Երկայն ատեն ձգձգելէ յետոյ վերջապէս Սուլթանը յանձնեց Հայտար-Փաշայի նաւահանգիստը գերմանի ընկերութեան։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ—։Դեսպանախորհուրդէն առաջ իսկ, կը հաստատուի իրողութիւններով, որ Եւրոպա կը նախընտրէ բանակցութիւններով խնդիրը լուծել քան պատերազմով։ Անգլիա եւ Ֆրանսա. իրենց բանակցութիւնները լուրջ արդիւնքի մը հասցուցին. մարտ 21ին կնքուեցաւ անգլօ-ֆրանսական պայմանագիր մը, որով երկու երկիրներուն մէջ գտնուող առկախ խնդիրներուն ամենակարեւոր մասը լուծուած է վերջնապէս. այդ պայմանագիրը կ՚որոշէ Ափրիկէի մէջ ֆրանսական ու անգլիական ստացուածքներուն սահմանագծումը։ Պ. Տէլքասէի փառքի տիտղոսն է յաջողացած ըլլալն այս գործը, որ բարիք մըն է քաղաքակրթութեան համար։ Ֆրանսա ու Անգլիա պիտի շարունակեն իրենց բանակցութիւնները եւ ընդհ. համաձայնութեան հասնելու հաւակնութիւն կայ։ Միջազգային ամէն կարգի խնդիրներու համար Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի համաձայնութիւնը բարերար տարբ մըն է։ Զմոռնանք որ Հայկական ջարդերուն ատեն, մերթ ժողովրդեանը մեծագոյններէն մէկը Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի մէջեւ այդ միջոցին տիրող սուր անհամաձայնութիւնն էր։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ—։Բանակցելու եւ համաձայնութեան մը հասնելու ձգտումները Անգլիա կը ցուցնէ միանգամայն Ռուսիոյ նը-կատմամբ։ Չինաստանի խնդրոյն մէջ Անգլիա շատ առաջ տարած է իր բանակցութիւնները Ռուսիոյ հետ եւ կ՚ըսուի թէ իրենց համաձայնութիւնը դրեթէ կատարուած իրողութիւն մըն է։

ՄԱՄԼՈՅ ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԿԵՐՈՅԹԸ

—o.—

Իւրպէն կոմիէ, որ ամենէն յանդուգն մաքառողներէն մէկը եղաւ Տրէյֆիւսի պայքարին և իր յօդուածներով Տրէյֆիւսի պարագային անդին անցնելով կերպարանգինուորական դասակարգին ամբողջ հակահանրապետական դաւը և բանակին արդի անբարոյականացեալ վիճակը երեսն հանեց, դասի կանչուած էր հանրային կրթութեան նախարարին կողմէ, դասը տեսնուեցաւ վեհասալի քուսուս ասիլի առջեւ, և երդուեալ դատաւորները անպարտ արձակեցին կոմիէն. ժրդովրդէն անորոշաբար ընտրուած այդ դատաւորներուն այս ազատամիտ վճիռը ամենէն պայծառ ապացոյցը եղաւ թէ ցեղափոխութեան Ֆրանսային պաշտպանները ժողեցած են յաղթանակին և թէ Ֆրանսայի հանրային կարծիքը անհունապէս փոխուած ու մաքրուած է Զոլայի դատէն ի վեր։ Ապրիլ 7 ի իրիկունը, ցեթէ Քոնթինանթալի սրահին մէջ, ազատական դրագէտները խնջոյք մը կազմակերպեցին ի պատիւ Մաղոյ ազատութեան և ի պատիւ իւրպէն կոմիէի. խնջոյքին, որուն կը մասնակցէին երեք հարիւր հոգի, կը նախագահէր Պ. Ֆ. ոը Բռէտանոէ. խօսք առին Քլէմանսօ, Անատոլ Ֆրանս, իւրպէն կոմիէ, ցքթաւ Միռաթ, Քիյեռա և ուրիշներ. ամէնքն ալ ըսին թէ Տրէյֆիւսի խնդիրը չուկէտ մըն է և թէ անոր լուծումէն յետոյ պիտի շարունակեն ոյայքարը, ներքին և արտաքին խնդիրներուն մէջ արդարութեան ոգին յաղթանակել տալու համար. և այդ խնդիրներու շարքին մէջ, Քլէմանսօ և Քիյեռա յիշեցին, մասնաւոր հաստակութեամբ մը, Հայկական խնդիրը։

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԷՋ

Մէոքիւռ տը Ֆրանսի փեսրուարի թուով հրատարակուեցաւ Ա. Զօպանեանի մակ հիմեաթը, ՊԶՏԻԿ ՀԱՅ ԳԵՂՋՈՒԿՆԻ ԱՐԿԱՅԸ։

—Իմանիթէ Նուվելի յունուարի թուով հրատարակուեցաւ Պարոնեանի ՄԵԾԱՊԱՏԻՒ ՄՈՒՐԱՆԿԱՆՆԵՐԷն հատուած մը, թարգմանուրեամբ Օր. Զուպկի Ցոմիանենկանի. այդ հատուածը (Բանասեղծը,) զնահատուեցաւ փրանսական մամլոյն մէջ. Էվէնման եւ ուրիշ թերթեր յիշատակած են զայն եւ Պարոնեանի մէջ մոլիեռեան բան մը տեսած են։

Imprimerie Vve Albouy, 75 avenue d'Italie PARIS

digitised by A.R.A.R.@